

Wychodzi we wtorek, czwartek i sobotę. Co sobotę dołączony jest arkusz Rozmaitości, pisma ku pożytkowi i zabawie. Prenumerata Gazety z Dodatkiem i Rozmaitościami na kwartał, dla odbierających w samym Lwowie 4 zr. 48 kr., na pocztance lwowskim 6 zr. 12 kr., na wszelkich innych pocztantach 5 zr. 36 kr. m. konw. Prenumerata półroczna wynosi dwa razy tyle co kwartalna.

G A Z E T A L W O W S K A.

Dodatek do Gazety Lwowskiej obejmuje doniesienia urzędowe i prywatne. Za umieszczenie w Dodatku płaci się od wiersza w pół kolumnie (drukami garnant) 12a pierwszy raz 3 kr., a za każdy następujący raz tylko po 1 1/2 kr. mon. konw. Za większe litery płaci się wedle tego, ile na zwyczajny druk obrachowane ulejęca zajmą. Redakcja Gazety Lwowskiej przyjmuje tylko frankowane listy.

Sobota

N° 124.

21. października 1848.

Przegląd artykułów.

Wiadomości krajowe: Ze Lwowa. — Z Wiednia.

Wiadomości zagraniczne: Hiszpanija: Lud powstaje masami przeciw anarchii. — Uwzięzenia w Madrycie za podpalanie. — Insurrekcyja jest na schyłku.

Anglija.

Francyja: Wznowiony zamiar połączenia kanałem morza Cichego z Atlantyckim.

Holandyja: Głosowanie na budżet skończone.

Rossyja.

Greccyja: Dziennik *Revue des deux Mondes* o przyszłości Grecyi.

Turccyja: Odkryty spisek w Ibraiilowie.

Nowiny.

Wiadomości handlowe i przemysłowe: Z Oświęcima. — Z Wiednia. — Z Londynu.

Dodatek nadzwyczajny.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Ze Lwowa. —

Najwyższy c. k. Trybunał sprawiedliwości, dekretem nadwornym z dnia 14. lutego 1843 do liczby 719, nadał opróżnione miejsce adwokata w Stanisławowie, doktorowi praw Norbertowi Mokrzyckiemu.

— Z Wiednia. —

JCMość najwyższym listem własnoręcznym z dnia 10. b. m. raczył prezydentowi c. k. powszechnej Kamery nadwornej, Karolowi baronowi Kūbek, nadać teraz ostatecznie, za wiadowane przez niego tymczasowie od czasu śmierci prezydenta c. k. Kamery nadwornej w mennictwie i górnictwie, księcia Lobkowitza, ministerjum, i oraz najtąskawiej rozporządzić, że baron Kūbek z powodu mianowania go prezydentem téjże nadwornej instancyi ani przysięgi składać, ani téż c. k. górnictwej Kamery nadwornej, której dotąd prezydował, uroczyscie przedstawiać się nie będzie.

JCMość najwyższym postanowieniem z dnia 12. września r. b. raczył dyplomowi, wydanemu dla Wilhelma kawalera Henikstein, w charakterze jako królewsko-holenderskiemu jenerałnemu konszulowi w Wiedniu, nadać najwyższe *Ezequatur*.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Hiszpanija.

Z Paryża dnia 5. października. Telegraficzna depesza z Hiszpanii: Bajona dnia 6. października. Wybory w Jaen, Granadzie, Hordowie, Kadyxie, Santander, Palencyi i Pampelunie wypadły na korzyść partyi parlamentowej, a wybory w Sewili na korzyść opozycyi. Z Tudeli donoszą, że w Saragossie dnia 3. wieczorem skład rzeczy był jednakowy; jeszcze nie zaszło starcie się między powstańcami a wojskiem blokady.

Z Madrytu dnia 29. września. Nadesłano dziś tutaj wiadomości z Barcelony, sięgają po dzień 25ty. Z takowych widać, że ludność Katalonii powstaje wmasie dla schwytnia buntowników. Riera, jeden z sprawców powstania, i Montania, sekretarz junty centralistycznej, znajdowali się w ręku władz rządowych.

Saragossa jest ściśto zamknięta. Obiegającemu wojsku nadsyłają artyleryję z Pamplony.

W Lugo dnia 23go zapobiegli sami mieszkańcy wybuchowi powstania centralistów.

W Sewili potworzyły się dnia 24go wieczorem na placu konstytucyjnym grupy, które wydały odgłos: »Niech żyje Es parteros! niech żyje junta centralna! do bronii!« Kapitan jenerałny kazał te grupy rozprędzić i przewodzić buntu uwięzić. Milicyja narodowa zachowywała się spokojnie, a o północy wojsko do koszar wróciło.

W Hordowie dnia 24go zaszedł rozruch, na którego czele stanęło kilku od Ajakuchów pozyskanych podoficerów. Jednakże pułkownik

śmiałością swoją nawrócił żołnierzy do posłuszeństwa, i kazał bagnetem porozpędzać grupy buntowniczego spolsztwa. Dnia 25go schwytano i uwięziono przewodzców buntu.

Pułk Bourbon, który w Badajoz stał załogą, oddalono z tamtąd, gdyż jeneralny kapitan Estremadury dowiedział się, że ten pułk pomienioną twierdzę chciał oddać w ręce Esparterystów. W Merida uwięziono majora i sześciu kapitanów tegoż pułku, gdyż takowi zamierzali centralną juntę ogłosić.

Tu w Madrycie uwięziono kilka osób, które chciały dwie koszary podpalić. Zdaje się, że czynność władz wznieca przestrah w spiszkowych.

Z Paryża dnia 8. października. Powstanie w Katalonii widocznie zbliża się już do schyłku. Prócz Mataro i Figueras wpadło także Olot w ręce wojska rządowego, tak, iż teraz tylko Barcelona, Gerona i Tarragona są jedynymi punktami, na których chorągiew junty centralnej jeszcze powiewa. Wszelako co się dotyczy Barcelony, i tę podobno już do poddania się przymuszono. Jeżeli, jak Telegraf zapewnia, powstańcy dnia 2go b. m. zaprzestali odpowiadać na wymierzony do nich z baterij zamku Montjuich i z cytadeli ogień działowy, więc można się domyślić, że opór ich w pomienionym dniu znacznie był wysiłony. A tak można się spodziewać, że niezadługo zwycięstwo rządu na ten raz przywróci spokój w Katalonii, jednakże nie można mieć nadziei, aby z tego wypadku, jeżeli takowy istotnie nastąpi, długi i trwałe publiczny pokój w pomienionej prowincyi wyniknął. Espartero w miesiącu styczniu wziął przewagę nad buntowniczą Barceloną, a w sześć miesięcy później, obaliło go nowe powstanie tegoż samego miasta, które swego upokorzenia przebaczyć mu nie mogło. Będzież rząd terazniejszy szczęśliwszym? Nie widzimy do tego żadnej nadziei. — Z szczegółowego raportu o wzięciu miasta Mataro okazuje się, że Prim to miasto aż po sześćogodzinnej walce opanował, w której przeszło pięćdziesięciu ludzi utracił.

Moniteur z d. 8. października zawiera następującą telegraficzną wiadomość z Hiszpanii: Perpignan dnia 6. października. Prezydent i pięciu członków junty w Olot uszli wczoraj z kilku żołnierzami do Saint-Laurent de Cerdans. Do Figueras nie nadszedł jeszcze szybkoż z Barcelony. — Jenerał Sanz przeniosł główną swoją kwaterę do Gracia (niedaleko Barcelony), gdzie nową deputacyję prowincjonalną dla prowincyi Barcelony mianowano. — Z cytadeli, twierdzy Montjuich, i

z warowni Pio, dnia 1go i 2go października dawano ognia do zajętych przez powstańców obwarowanych punktów Barcelony; powstańcy dnia 2. października zaprzestali odpowiadać ogniem działowym.

W liście z Madrytu pod dnem 30. września donoszą: »Minister wojny ogłosił rozkaz dzienny, w którym oficerom i żołnierzom armii katalońskiej wielką pochwałę daje. Imieniem Królowej posłał on batalijonom w Reus, pułkowi Guadaluaxara tudzież dwudziestemu i 51. liniowemu pułkowi wojskowy krzyż s. Ferdynanda, który ich chorągwie zdobić będzie. Dla rannych i wdów po poległych żołnierzach na pobojuwisku zezwolono pensyje dożywotnie. Wydano oraz ostre rozkazy dla ukarania tych wojskowych, którzy w Kordowie i Estremadurze się zbuutowali. Podobnież wydano rozkazy, aby schwytanych z bronią w ręku powstańców Katalonii i Saragossy pod sąd wojenny oddano.

Wielka Brytania i Irlandyja.

Podług dzienników londyńskich rozruchy w Aberdeen przybrały tak grozny charakter, iż rząd zmuszony był dnia 4. października posłać tamże oddział wojska z dwiestu ludzi złożony.

Tymczasem pomyslniejszy obrót przybierają rzeczy w Walii. Właściciele dóbr zbliżają się coraz bardziej do włościan i mają udział w ich zgromadzeniach, które się śród białego dnia i w obec wszystkich odbywają. Tu objawiają włościanie wprawdzie bez ogródkki swe zażalenia, ale nie chwałą także nocnych bezprawców, które po prowincyi przestrah rozniosły i takową niewinną krwią zrumieniły. I rząd okazuje się czynniejszem, zwłaszcza przyrzeczeniem znacznej nagrody za odkrycie tych osób, które się pomienionych bezprawców dopuściły, i ulaskawieniem tych winowajców, którzy swoich spółtowarzyszów wydadzą. Chociażby te przyrzeczenia nie odniosły bezpośredniego skutku, wszelako obudzą niedowierzanie między burzycielami pokoju, a tómsamym nowym bezprawcom zapobiegną.

W Kingston, stolicy wyspy Jamajki wszczął się dnia 26. sierpnia w południe straszny pożar, w którym prócz 400 domów także inny majątek tamtejszych mieszkańców w wartości 250,000 funtów szterlingów stał się pastwą płomieni. Przez pęknięcie bomby została jedna osoba zabita, a wiele innych odniosło rany. Upłynęło 24 godzin zanim pokonano ogień, który najpierw w zachodniej dzielnicy miasta wybuchnął. Natychmiast rozpisano subskrybcyje na korzyść pogrzoneców, duchowieństwo

wzywa z ambon tamtejszych mieszkańców, aby dobroczynne datki składali, a nawet do ojczyzny tego kraju ma być w tej mierze wydana odezwa.

Francyja.

Z Paryża d. 8. października. *Journal des Debats* zawiadamia, że młody urzędnik górnictwa *Napoleon Garella*, wkrótce z Brestu do Panamy odjedzie, gdzie z rozkazu francuzkiego rządu ma rozpoznawać, który kierunek byłby najdogodniejszym dla połączenia kanałem morza Atlantyckiego z Cichym Oceanem. — *Frankfurter Oberpostamtszeitung* zawiera o tym poselstwie następujące uwagi: »Wielkie przedsiębiorstwo, nieobliczone w swoich skutkach dla handlu i polityki świata ma być przygotowane do wykonania. Rząd francuzki od czasu uzyskania kolonizacji na Cichym Oceanie stara się na koniec skutecznici ten tak długo i od tak wielu miast upragniony plan połączenia Atlantyckiego morza z morzem Południowym. Z tego powodu polecił młodemu, utalentowanemu, i w nauce zakładania kolei żelaznych biegłemu inżynierowi *Napoleonowi Garella*, by objechał międzymorze Panamy, i wyalażł tamże najlepszy kierunek, któryby nadać można kanałowi dla połączenia obydwóch Oceanów. Pomieniony inżynier, któremu tak ważne polecono poselstwo, odjedzie w następnych dniach z Brestu w towarzystwie urzędnika dróg i mostów. Może naszemu czasowi, tej szczególniejszej epoce pokoju, która już drugiej ćwierci wieku dosięga, i która już komunikację żeglugi parowej z Indyjami Wschodnimi w zakres swej czynności wciągnęła, może, mówię, tej epoce zachowano, aby zaprowadziła takąż samą a to prostą komunikację z Chinami za pomocą kanału, któryby przerzynał międzymorze Panamy. Na wszelki sposób uwaga Europy jest mocno teraz na ten przedmiot zwrócona.

Holandyja.

Z Haagi dnia 5. października. Na dzisiejszem posiedzeniu izby niższej Stanów jeneralnych pod czas obrad nad budżetem przyjęto jedynasty rozdział dla departamentu kolonij 48 głosami przeciw 8; następnie propozycję dla wyznaczenia powońej summy na opędzenie nieprzewidzianych potrzeb w ciągu 1844 i 1845 roku przyjęto 32 głosami przeciw 24; a na koniec budżet dotyczący środków i sposobów dla pokrycia wydatków 41 głosem przeciw 15. Izba, która tą pracą tegoroczne posiedzenia swe zakończyła, rozeszła się do następnego zwołania.

Tak więc skończyły już Stany jeneralne rozprawę swoje nad przychodami i wydatkami kraju. Na posiedzeniu z dnia 4. października przyjęto budżet wojny 44 głosami przeciw 23, po długiej przewłoce, którą izba niższa zdziałala, zmniejszając lub okrawując przedłożony budżet według swego widzimisie. Naczelnicy opozycyi, wyjąwszy kilku obstających niezachwianie przy swoich zdaniach, głosowali za budżetem, ci bowiem mieli tylko na oku system redukcji, co im jest zarówno z systemem oszczędności. Smutna jest, widzieć nasze wojska tak znacznie zmniejszone, a to za staraniem kilku ludzi, którzy nas dawniej nad brzegiem przepaści byli postawili. Ow więc osławiony paragraf budżetu przyjęto, a tym sposobem wiele naszych pułków musi być rozwiązanych, wielu naszych olicerów musi ustąpić. — Wszystko, co się dzieje w naszych izbach prawodawczych, jest nie do pojęcia. Wszakże cztery dni spędzili nasi deputowani na obradach, w jaki sposób należy głosować na sumę listy cywilnej, chociaż takowa ustawa sadniczą kraju jest wymierzona. Wszakże wzbieraniano się przyjąć budżet rady Stanu i wysokich kolegiów dla tego jedynie, ponieważ wice-prezydent pobiera płacy 12,000 zł., podczas gdy mu się tylko płaca 8000 zł. według ich zdania należy. Roczniki dziejów Holandyi zapiszą r. 1843 w swojej księdze, a potomność sprawiedliwa oceni to należycie. Światłych mężów stanu nie naliczysz w Holandyi na tuziny, a prawdę mówiąc nie masz ani jednego z silniejszym duchem, któryby miał powszechną opinię po sobie.

Van Rechtoeren, deputowany opozycyi mówił wiele, wiele pisał, ale nikogo nie uciął z sobą do czynu. On wielu politycznych drzymatów obudził ze snu, ale do czynu nie zagrzał, on wielu wystraszył z obęć snu, którzy przerażeni byli widokiem tego wszystkiego, co w przechodzie z letargii do życia zdziałali. Spieszyli wysłuchać głosu ministra wołającego: Stójcie? Rędyż dążycie? Na komendę 20 sterników okręt państwa nie popłynie. Trzeba się porozumieć. — Wiatr się uciszył na to zakłęcie, burza sztucznie wywołana ukołysała się i budżet przyjęto z małemi odmianami.

Rossyja.

Słychać z pewnością, że zgromadzone pod Wozneszeńskiem na rewiję wojsko, liczące 40000 ludzi, otrzymało rozkaz udać się na leże zimowe, z czego wnosić można, że Cesarz Jego Mość terazniejszą podróż swoje nie rozciągnie aż do Wozneszeńska, lecz ją na przegładzie wojska w Rijowie ograniczy.

Podług najwyższego rozkazu, pozostałe w dawnyim rzymsko-katolickim pojezuickim kościele w Płocku święte kościelne naczynia i ozdoby, mają być takim osobom sprzedane, które takowych dla katolickich kościołów nabyć życzą. Uzyskana z tój sprzedaży kwota ma być wcielona jako własność do greckiej katedry ś. Mikołaja, która teraz miejsce katolickiego kościoła zajmuje, i użyta na przyozdobienie pomienionój katedry.

Grecyja.

Dziennik paryski *Revue des deux Mondes* w swoim politycznym przeglądzie, którego autorem, jak powszechnie mniemają, ma być radca Stanu i par Rossi, mówi o rewolucyi w Grecyi, co następuje: »Niewiadomo nam, czy Grecy należycie są przysposobieni do konstytucyjnej formy rządu, do monarchii reprezentacyjnej — do tego mówię rządu, który co do istoty jest rządem pełnym agitacyi i debat, pełnym chwiania się i wzajemnego ustępowania? Znajdąż Grecy w samych sobie dostateczne żywioły porządku i stałości, aby ruch tój koniecznie żywić, i oburzliwój polityki utrzymać w przynależnych granicach? Trudno dać temu wiare! Należy się obawiać owych jeszcze niezatartych zwyczajów udawania i skłonności do buntów, śmiałości i niewolnictwa, które długi despotyzm turecki i podstępny fanaru wywołały. Dodajmy do tego poważną siłę gminowładztwa, nieprzyjaźń plemion między sobą — może tę stronę, którą nowoczesni Grecy aż za nadto do starożytnych Greków są podobni — następnie ową niewątpliwą dążność młodych Greków, jako uczniów naszych uniwersytetów, aby instytucyje najucywilizowańszych państw europejskich za jednym razem zaprowadzić do swego kraju, tedy przyznać musimy, że nie zbywa na żywiołach niepokoju i nieporządku w tём małym Królestwie, Królestwie mówię, które Chrześcijaństwo założyło i na wszelki sposób utrzymać musi. Grecyja potrzebuje władzy centralnej, porządnej, oświeconej, mocnej władzy państwa. Jeżeli jój na tój zbywa, tedy przeszłość swoje wyczytać może w najnowszych rocznikach Hiszpanii i Ameryki południowej, tylko z tą różnicą, że Grecyja, aby pomimo swego nieporządku zjednała sobie poważanie, nie ma za sobą ani dalekich granic Oceanu ani starodawnój wielkości Hiszpanii. Chciwa zamieszek, niezgodna, nieporządna i w obec Europy niepokojąca Grecyja, jak powstała przez konferencyję, tak też za jednem skinieniem tójże samój konferencyi, może znowu z karty

państw europejskich zniknąć; a tak ten kraj, będący nadzieją wschodniego chrześcijaństwa, może łatwo spaść na stopień nikczemnego, niedźmięnego gospodaratu. Niech Grecy niezapominają, że niepodległość ich nie każdemu przypada do smaku i że może w samej Grecyi niejednen znajdzie się człowiek, który pod płaszczykiem miłości ojczyzny, tylko niewolnictwa ogółu pragnie. Grecy na bojuwisku zjednali sobie poważanie i uwielbienie Europy; takież samo poważanie powinni się teraz starać zjednać sobie w radnych zgromadzeniach narodu. Powinni udowodnić, iż te rzadkie przymioty, któremi od opatrności są wyposażeni, przeto na dobro swój ojczyzny obróćą, że wolny i mocny, silny i rozsądny rząd w niej zaprowadzą, to jest władzę państwa, która aczkolwiek podzielona, jednakże słabą nie będzie . . . Zaprawdę, noc 14. września ani wywyższyła ani też wzmocniła tron grecki. Dzieje przekonywują nas aż nadto, jak trudno jest pokonanemu Królestwu całą jego świetność, cały jego urok przywrócić. Oto najsmutniejsza strona tych odmian rządu; one to czynią częstokroć niepodobnemi te rezultaty, których osiągnięcie za cel sobie wytknęły. Prawda, że Królestwo może wejść w układy; atoli cóż mu pozostanie, gdy będzie zmuszone broń złożyć? Wtedy wypadnie w pewnej mierze na nowo je utwarzać; wtedy potrzeba będzie na nowo je podnosić, zwolna, mozolnie wskrzeszać, na co zaledwie niesprawowana gorliwość najbiegłego polityka zdobyć się może. Z tём wszystkiem, pomimo niezmiernie przykrego położenia, miano zupełnie słuszność, gdy powiedziano, że Król Otto mądrze sobie postąpił, iż wolał podpisać życzenia narodu, niż stawić mu opór zrzczeniem się korony. Gdyby się był rzekł korony, tedy kraj, który chrześcijaństwo ma powierzyło, który on kocha, i któremu jak się spodziewamy, wiele dobrego wyswiadczyć może, byłby pogrzyżł w okropne zamieszanie. Król Otto może trudności swego położenia pokonać swemi osobistemi przymiotami, a najszczególniej tём zaufaniem, które rzetelność jego charakteru obudza. Wiadomo, że dla niego świętém jest jego słowo. W rzetelném wypełnianiu swoich obietnic, i w sprężystości z którą będzie umiał wykonywać swój udział we władzy państwa, może on znowu odzyskać godność swojej korony. Ma on jeszcze piękną rolę przed sobą; w najgorszym przypadku, powinien udowodnić światu, że, jeżeli w Grecyi wolnego i mocnego rządu ustalić nie będzie można, tedy wina ta nie jest winą władzy kró-

Iewakiej. Będzie to zawsze pięknym usiłowa-
niem bronić tej uświęconej ziemi od tajnych
podstępów, które nieustannie ją podkopują i
od rozpasanych namietności, które od jedu-
chwili do drugiej starają się na niej wybuch
do skutku przeprowadzić.

Turcyja.

Z Ibraiłowa (na Wołoszczyźnie) pod dniem
17. (5.) września donoszą: Zdaje się, że miej-
scowe władze otrzymały znowu poszlakę o to-
warzystwie mającém niegodziwe zamiary. Przy-
najmniej wczoraj uwięziono znaczną liczbę osób
ponajwiększej części Bulgarów, a wielu podej-
rzanym broń odebrano. W koszarach, gdzie
spiskowych uwięziono, stoi ciągle regularne
wojsko pod bronią. Liczna zbrojna straż ota-
cza także pomieszkania tak cywilnych jak i
wojskowych szefów, równie jak i dotyczących
urzędów. Ze strony administracji dystrykto-
wej wydano przynależny rozkaz, iż po upły-
wie ósmej godziny w wieczór nie wolno nikomu
bez latarni chodzić po ulicach. Pen Colla,
cesarsko-rossyjski konsul w Gałaczu, miewa
częste konferencyje z cywilnym i wojskowym
szefem, którzy obadwaj byli przedtém rossyj-
skimi oficerami, i jest obecny wszystkim bada-
niom uwięzionych.

— dnia 18. (6.) września. Odkryty spi-
sek ma być rozgąszony po całej Bulgaryi i
Wołoszczyźnie; utrzymują, iż się dowiedziano
z pewnością, że dzień 8. (20.) września do wy-
buchu był przeznaczony. Makedon, na-
czelnik buntu w zimie roku 1842, który z Gre-
cyi umknął do Marsylii, utrzymywać ma z tam-
tąd wraz z kilkoma swymi sprzymierzonymi
w Turcyi i Bessarabii tajemną korespondencyję
z wieloma mieszkańcami Ibraiłowa. Koszary zo-
stają ciągle pod najściślejszą strażą, gdyż bun-
townicy zamierzali byli dnia 8. (20.) b. m.
całą załogę rozbroić.

N O W I N Y.

Nasz malarz Tysiewicz coraz więcej daje
się poznawać światu. Jedną kopiję Magdaleny
pęzła tego artysty obwozi pan Boznański.
Gazeta Poznańska pisała, że w Dreźnie oglą-
dano obraz ten z wielkiem zajęciem. Teraz
dowiadujemy się z *Gazety powszechniej*, że Ma-
gdalona naszego Tysiewicza wystawiono także
w Lipsku na widok publiczny. Umieszczamy tu
w tłumaczeniu zdanie korespondenta tej Ga-
zety, które i dla naszej publiczności nie jest
nowością, bo i u nas były głosy, które odda-

jąc zasłużone pochwały technicznej zręczności
i cudnemu kolorystowi upatrywali także brak
wyższego pojęcia. *Allgemeine Zeitung* pisze te
słowa: «Osobno, bo nie na tegorocznej wysta-
wie obrazów w Lipsku, wystawiono na widok
publiczny Magdaleny, obraz młodego polskie-
go malarza Jana Tysiewicza Lwowianina.
Sława, która go poprzedziła, była nie do wiary,
równie jak ta pogłoska, że pokazywanie tego
obrazu w Berlinie za opłatą przyniosło 3000
talarów, i że go za ofiarowaną sumę 10,000
talarów kupić nie było można. Również i w
Lipsku był natłok ciekawych wielki, co nie
tylko istotnej, niezaprzecznnej wartości obrazu
przypisać należy, ale także zręczności, z jaką
publiczność zainteresować umiano. Dwudzie-
stotrzechletni artysta jest uczniem Ammer-
linga w Wiedniu, i przejął pieszczołą, ko-
kietującą manierę swego mistrza, który w śmia-
łych postawach, w oddaniu woskowej farby
ciała i w oświetleniu różowym światłem, szcze-
gólniejsze znajdując zamiłowanie. Pęzel Ty-
siewicza ma więcej siły niż Ammerlinga, jego
Magdalena jest trafnym odwzorem natury, ale
brakuje jej wyższego, że tak rzekę, uducho-
wnienia. Świeża i czerstwa dziewczoja z gór
salcburskich odwzorowana wiernie pęzlem
szkoły niderlandzkiej, zastąpi nam tę Magda-
lenę jeżeli wyłączymy z tego obrazu zewnętrzne
przybory, ładzące oświetlenie, draperyje,
które tu z szczerą gorliwością podano widzo-
wi, a które na polectliwie zmysły nieznawców
szczególniejsze robią wrażenie. Obraz ten od-
dychający wprawdzie pełnym życiem, ozdobny
pięknymi farbami, ale mający także błędy
w rysunku, doszedłby był obrany z tych ko-
kietujących przyborów do takiej sławy, iżby
warto było z nim jeździć dla pokazywania go
publiczności.»

Dziennik medyjołański *Figaro* z d. 9. wrze-
śnia r. b. donosi, iż Antreprzyza największego
w Medyjołanie teatru *à la Scala*, zamówiła
znanego kompozytora Franciszka Mire-
ckiego do napisania wielkiej opery *serio*,
na nadchodzący karnawał.

Dnia 29. z. m. wydarzył się we wsi Szny-
rowie, w Złoczowskiem, dość smutny wpa-
dek. Tamtejszy leśniczy przybywszy do karcz-
my żądał, aby mu żydek dał kieliszek wódki
i groził mu strzelbą, jeźliby tego zaraz nie
uczynił. A gdy ten kazał mu czekać, dopóki
nie odmówi pacierzy, leśniczy przykłada strzel-
bę i powtarza znowu groźbę swoją. Huk się roz-
lega, żydek pada nieżywy. Na odgłos strzału przy-
biega kilku z straży finansowej opodal stojącej i
oddaje go w ręce miejscowego Dominium. Ob-

wioniony tłumaczy się t \acute{e} m, że chciał tylko zażartować, że sądząc, iż strzelba nie jest nabita, wymierzył ku żydkowi, co też zdaje się istotną prawdą, zważywszy, że leśniczy żył z arendarzem w dobrej zgodzie.

WIADOMOŚCI HANDLOWE I PRZEMYSŁOWE.

(Z korespondencji prywatnej.)

Z Oświęcimia dnia 16. października. Do wiadomości handlowej w Nrze 117 Gazety Lwowskiej r. b. z K \acute{e} t umieszczonej, przepomniano dodać: że od 1. kwietnia r. b. jak tylko kolej z Wrocławia do Opola otwartą została, z samego tylko cyrkułu wadowickiego na osi przez Oświęcim do Opola, z kąd koleją dalej transportują, wywieziono w czerwcu i lipcu r. b. żyta 2315, pszenicy 200, owsa 600 korcy; a spekulanci płacą za fracht od korca z Oświęcimia do Opola, to jest za mil 15, pół talara pruskiego czyli 1 zr. 45 kr. w. w. i myto tam na powrót. Żeby zaś chłopiek nie wracał próżno, ładuje on w kopalniach o 1 do 2 mil od Oświęcimia oddalonych na powrót węgle kamienne, które od lat 6 prawie w całym cyrkułe wadowickim na opał do kuchen, pieców, gorzelni, a nawet do wypalania cegły i wapna używane bywają. — W sierpniu i wrześniu zeszłego roku wyprowadzono z samego cyrkułu wadowickiego do Prus: siana cetnarów 30,000, zaś w maju i czerwcu r. b. ziemniaków korcy 20,000, w sierpniu i wrześniu r. b. gęsi i kaczek 2500. — Kolej wrocławska mimo że roboty około wiedeńskiej i warszawskiej od dwóch lat zupełnie ustały, ma się w roku 1845 na 1. czerwca aż pod sam Oświęcim zbliżyć, — a na ten czas wywóz zboża i innych produktów z Galicyi t \acute{e} m bardziej pomnożyć się musi.

Z Wiednia, dnia 8. października. Na tutejszy targ przypędzono w poniedziałek 1955 wołów; w t \acute{e} j liczbie było 1000 z Węgier, a 955 galicyjskich, najwięcej przez handlarzy w Ołomuńcu kupionych. Sprzedaż nienajlepiej się odbywała w cenie od 39 do 40 zr. w. w. za cetnar; większą liczbę sprzedano na wagę. — We wtorek przypędzono 300, w srodę 400 wołów, i te w różnej cenie zbyto, jednak nie wyżej jak po 40 zr. w. w. za cetnar. Ze wszystkich tych wołów zostało w Wiedniu 1900, reszta poszła na prowincyję. Speku-

lanci posyłają zład co tydzień do 200 wołów do wyższej Austrii, gdzie niedostatek rogaciny daje się w znaki. — Nawet i z Czech przyjeżdżają rzeźnicy na tutejsze targi wołowe.

Z Londynu, dnia 6. października. Wszelkie wiadomości dotąd o tegorocznych zbiorach pszenicy w naszym kraju powzięte, utwierdzają nas coraz bardziej w t \acute{e} m mniemaniu, że zbiory te są bardzo niedostatne. W niektórych hrabstwach jest wprawdzie słomy więcej niż zwykle, ale po odbytych próbach młócenia pokazało się, że ziarna będzie o $\frac{1}{4}$ do $\frac{1}{3}$ część mniej, niżeli w latach średniego rodzaju bywało. W okolicach od strony południowej rzeki Humber zebrano bardzo n \acute{i} kłe ziarno, tak dalece, że jest na buszlu o $\frac{3}{4}$ funta od przeszlorocznego lżejsze, a strata z tego powodu wynikająca, wynosi przeszko 1,000,000 kwarterów. Gdy do tego weźmiemy pod uwagę, że zapasy stariej pszenicy są prawie wyczerpane, że dowozy z zagranicy były w tym roku bardzo małe, bo zaledwie przynoszące $\frac{1}{3}$ część t \acute{e} j ilości, którąśmy w przeszłym roku mieli dowiezioną, że w obwodach fabrycznych konsumpcja jest większą, gdy mówię to wszystko zważywszy, niepodobna inaczej myśleć, jak tylko że pszenica pójdzie bardzo w górę, i to na długi czas przed żniwami przyszlorocznemi. — Zbiory na wybrzeżach Bałtyku jakoteż i w północnej Europie, tak w ilości jak i w jakości nie bardzo dopisały. Od Morza Czarnego i Śródziemnego mało się Anglija może spodziewać; południowa Europa zabierze dla siebie największą część tego, co zład innąd będzie do zbycia. Nadzieja w Zjednoczonych Stanach położona, także zawiedzie.

Taki to jest stan rzeczy, a tu Anglija zasilona być musi z zagranicy na przyszłą wiosnę 3,000,000 kwarterów pszenicy, aby potrzeby konsumpcyi do zbiorów r. 1844 zaspokoić. Trudno pojąć, z kąd takiej ilości dostać. Przesadzane ceny ściągną nam zapewne dowozy ze wszystkich części świata, ale cóż z tego, kiedy to z wielką dla nas przyjdzie ofiarą.

(*Preus. Handl. Zeit.*)

TEATR POLSKI.

W poniedziałek: *Ugoda o dziedzictwo*, poemat dramatyczny w 2ch oddziałach.

(Do tego Nru. Gazety dołączony jest Ner. 42. Rozmaitości.)

Redaktor J. N. Kamiński. — Nakładem Spadkobierców Franciszka Krattera.

(Drukiem Piotra Pillera we Lwowie.)

(Dod. Nad.)

Dodatek nadzwyczajny do Nru. 124. Gazety Lwowskiej.

(3182)

DONIESIENIE LITAERCKIE.

KSIĘGARNI EDWARDA WINIARZ

DAWNIÉJ WILDA, we LWOWIE i CZERNIOWCACH.

☞ Polecam miłośnikom literatury, w moim składzie zawsze dostateczny wybór najnowszych dzieł we wszystkich gałęziach literatury polskiej, francuskiej, niemieckiej i t. d., jakoteż nót muzykalnych, rycin, wzorów do haftów, map jeograficznych i innych artykułów sztuk pięknych.— Odbierając regularnie co tydzień transporta z zagranicy, jestem w stanie, obstalunki i prenumeraty na dzieła, czasopisma i inne pody literackie i artystyczne w najkrótszym czasie skutecznie, na co szanownej publiczności, szczególnie na prowincyi bawiącej, uwagę zwracam.

Anafielas.

Pieśni z podań Litwy.
Pieśń druga: Mindows.
przez **Kraszewskiego.**
8vo. maj. Wilno. 1843.
Cena 4 zr. 30 kr. m. k.

Nouvelle Grammaire hongroise
destinée aux personnes, qui voudront
apprendre le hongrois au moyen du
français

par
l'Abbé Jean Eiben.
3 fl. 20. x. C. M

Professor Schmidt

russische Sprachlehre

für Schulen und zum Selbstunterrichte
gb. 2 fl. C. M.

Hier gibt der berühmte Autor in zweckmäßiger Methode eine sichere und leicht faßliche Anleitung diese Sprache binnen kurzer Zeit zu lernen.

Nachricht

von den

Mineral-,=Trink- u. Badequellen

im

Kurorte Truskawiec in Galizien
und deren zweckmäßiger Benützung.

Von **Dr. Ant. Ed. Unger,**
k. k. Regiments-Feldarzte.
fl. 8. Wien. 1843. Preis 40 fr. C. M.

Französische und englische Lehrbücher des berühmten Autors G. v. Berg.

- Berg's praktische englische Sprachlehre für Schulen und zum Selbstunterrichte (mit der Aussprache nach Walker) 2te vermehrte Auflage schön geb. 1 fl 20 fr. C. M.
— — Elementarbuch der englischen Sprache als Vorschule zur Grammatik gb. 40 fr. C. M.
— — Englischés Lesebuch für Anfänger, gb. 40 fr.
— — Praktische französische Sprachlehre für Schulen und zum Selbstunterricht, gb. 1 fl. 20 fr.
— — Elementarbuch der französischen Sprache als Vorschule zur Grammatik, gb. 40 fr.
— — Französisches Lesebuch für Anfänger, gb. 40 fr.

Obige Lehrbücher haben sich durch ihre Brauchbarkeit schnell Bahn in allen Ländern gebrochen; die Kritik sagt: daß Bergs Lesebücher zu den besten gehören, welche nicht nur den Schüler schnell und ohne zu ermüden ans Ziel führen, sondern auch dem Lehrer das Unterrichten leicht und erfolgreich machen. Eigene Prüfung wird Obiges bestätigen.

Podpisany uwiadamia szanowną publiczność, iż swoją

C Z Y T E L N I Ą,

która się dotąd w jego księgarni znajdowała, z przyczyny braku miejsca i ku większej publiczności wygodzie,

przeniósł do nowo w tym celu urządzonego sklepu

przy ulicy Dominikańskiej Nro. 139.

i że właśnie co wyszedł z pod prasy

Trzeci dodatkowy katalog czytelnii

zawierający dwieście numerów od listopada roku przeszłego na nowo dla czytelnii przeznaczonych dzieł literackich, w polskim, niemieckim i francuzkim języku.

Warunki abonamentu:

Wstępujący do abonamentu składa 5 zr. m. k. jako zastaw na książki, które pożyczać będzie, a 2 zr. m. k. jako abonament za jeden miesiąc z góry, za co otrzyma jedno dzieło; gdyby kto chciał wziąć kilka dzieł na raz, to w takim razie złoży stosunkowo większy zastaw, a zarazem podwójny lub potrójny abonament t. j. 4—6 zr. m. k. i t. d. zapłaci.

Tylko dla czytelników na prowincyi, lub dla takich, którzy na wieś wyjeżdżają, zaprowadzona jest ta dogodność, iż tymże kilka np. 5—10 dzieł (aż do 20 tomów) na raz wydawać się będzie, za co miesięcznie tylko 5 zr. m. k. płacić mają.

Zakład ten poleca się tedy szczególnie szanownym miłośnikom czytania na prowincyi, tak w pobliżu Lwowa jakoteż i w większym oddaleniu przebywającym, a to tem bardziej, że przy znacznym zapasie i doborze dzieł, jest teraz w stanie wszelkie słuszne życzenia jak najzupełniej zaspokoić.

Edward Winiarz.